

Motion till riksdagen 2024/25:2766

av Sten Bergheden (M)

En tydligare handlingsplan för vätgas

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att ge ett uppdrag till Energimarknadsinspektionen att utforma en tydlig vätgasreglering och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att ge Energimyndigheten i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att säkra upp att det finns tillräckligt med el för vätgasproduktion och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

EU:s koldioxidutsläpp ska minska med minst 55 % till 2030, har EU-kommissionen slagit fast. För att nå målet kan vätgas vara en särskilt viktig del av lösningen, och den förväntas spela en avgörande roll i den framtida energimixen i både Sverige och Europa.

Produktion av vätgas har länge varit en fråga för framtiden, men nu är Sverige på väg att realisera en storskalig produktion av vätgas. Den kan användas som råvara, bränsle och/eller energibärare, samt har många möjliga tillämpningar inom industri- och transportsektorn.

Förnybar el ställer nya krav på energisystemet och kan göra det svårt att garantera effekten i elnätet. Vätgas blir här en viktig del som kan hjälpa till att balansera nätet när solen inte skiner, eller när det inte blåser. Det är också betydligt billigare och går snabbare att anlägga nedgrävda rörledningar för vätgas än att transportera motsvarande mängd energi i nya elnät.

För att producera vätgas behövs el. Energimyndigheten bedömer att elbehovet för produktion av vätgas uppgår till 126 TWh 2050. I dag är Sveriges samlade elproduktion 159 TWh. Detta visar tydligt att Sverige står inför stora utmaningar inom energiförsörjningen.

Redan nu pågår flera projekt och satsningar på vätgas i Sverige och Östersjöområdet. Bland annat storskalig vätgasinfrastruktur längs Bottenviken, och

vätgasledningar som binder samman havsbaserad vindkraft med industritäta områden i Mellansverige, Finland och Tyskland. Vätgassatsningarna i Mariestad har varit en spjutspets i utvecklingen.

Samtidigt saknar Sverige en tydlig lagstiftning gällande vätgas, vilket påverkar både utvecklingen av vätgasproduktion och distribution negativt. Reglering behövs för att tydliggöra vad som gäller vid investeringar och handel med vätgas. Avsaknaden av tydliga regler skapar osäkerhet hos aktörer som önskar att investera i vätgasproduktion, distribution och handel.

I övriga Norden har man kommit längre i regleringsfrågan, och det finns en uppenbar risk att viktiga investeringar går till andra länder med tydligare regelverk. Det behövs en långsiktig vätgasreglering för att industrin ska klara omställningen i tid, och för att Sverige inte ska gå miste om investeringar.

För att detta ska kunna genomföras och för att utvecklingen inte ska tappa fart måste regelverk och en tydlig handlingsplan komma på plats under denna mandatperiod.

Sten Bergheden (M)